

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-09-26

Vår referens

Ola Yndeheim

Enhetschef

Ola.Yndeheim@malmo.se

Besvarande av nämndinitiativ Helena Nanne (M) – Gör Malmö till en industristad igen STK-2025-1210

Sammanfattning

Helena Nanne (M) har inkommit med ett nämndinitiativ om att göra Malmö till en industristad igen. I nämndinitiativet lyfts att utvecklingen har präglats av en förskjutning mot tjänstesektorn, akademien och kreativa näringar. Detta är delar som är viktiga för stadens moderna ekonomi, men för många innebär det också att tröskeln till arbetsmarknaden idag är för hög. För att få fler Malmöbor ska kunna gå från bidrag till arbete är en del av lösningen att industrin åter få en plats i staden.

Stadskontoret har berett de sex förslag till uppdrag som kommunstyrelsen föreslås ge stadskontoret.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen anser förslaget om att ge stadskontoret i uppdrag att, i samråd med stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret, utreda hur företagsklimatet kan förbättras genom bland annat förenklade bygglovsprocesser, prioritering av mark och graden av detaljering i planarbetet, samt att återkomma med förslag på åtgärder, besvarat med hänvisning till det som framförs i ärendet.
2. Kommunstyrelsen avslår förslaget om att ge stadskontoret i uppdrag att genomföra en genomlysning av nämndernas delegationsordningar, i syfte att säkerställa att beslut om avslag i tillståndsärenden alltid fattas på politisk nivå.
3. Kommunstyrelsen anser förslaget om att ge stadskontoret i uppdrag att genomföra en utbildningssatsning för tjänstemän i Malmö stad som i sitt arbete möter företagare, i syfte att förbättra servicen, bemötandet och förståelsen för företagandets villkor, besvarat med hänvisning till det som framförs i ärendet.

4. Kommunstyrelsen avslår förslaget om att ge stadskontoret i uppdrag att, i samråd med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden, utreda och återkomma med förslag på riktade satsningar på gymnasieutbildning, vuxenutbildning samt arbetsmarknadsinsatser som bidrar till att matcha arbetslösa mot industrins behov av arbetskraft
5. Kommunstyrelsen avslår förslaget om att ge stadskontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för att etablera en industriinkubator i Malmö, i syfte att främja innovation, investeringar och utveckling inom den tillverkande industrin
6. Kommunstyrelsen anser förslaget om att ge stadskontoret i uppdrag att utreda och återkomma med förslag på hur företag som vill etablera sig eller växa i Malmö ska få mer samordnad hjälp och vägledning i frågor rörande exempelvis tillstånd, mark och kompetensförsörjning, besvarat med hänvisning till det som framförs i ärendet.

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ Helena Nanne (M) - Gör Malmö till en industristad igen
- Beslut KS 250820 §260 Nämndinitiativ Helena Nanne (M) - Gör Malmö till en industristad igen
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250929 Besvarande av nämndinitiativ Helena Nanne (M) - Gör Malmö till en industristad igen

Beslutsplanering

Kommunstyrelsen 2025-08-20

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-09-29

Kommunstyrelsen 2025-10-15

Beslutet skickas till

Initiativtagaren

Stadskontoret, omvärld- och näringsliv

Ärendet

Helena Nanne (M) har inkommit med ett nämndinitiativ om att göra Malmö till en industristad igen. I nämndinitiativet lyfts att utvecklingen har präglats av en förskjutning mot tjänstesektorn, akademien och kreativa näringar. Detta är delar som är viktiga för stadens moderna ekonomi, men för många innebär det också att tröskeln till arbetsmarknaden idag är för hög. För att fler malmöbor ska kunna gå från bidrag till arbete är en del av lösningen att industrin åter få en plats i staden.

I nämndinitiativet föreslår initiativtagaren kommunstyrelsen besluta:

1. **att** ge stadskontoret i uppdrag att, i samråd med stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret, utreda hur företagsklimatet kan förbättras genom bland annat förenklade bygglovsprocesser, prioritering av mark och graden av detaljering i planarbetet, samt att återkomma med förslag på åtgärder
2. **att** ge stadskontoret i uppdrag att genomföra en genomlysning av nämndernas delegationsordningar, i syfte att säkerställa att beslut om avslag i tillståndsärenden alltid fattas på politisk nivå.
3. **att** ge stadskontoret i uppdrag att genomföra en utbildningssatsning för tjänstemän i Malmö stad som i sitt arbete möter företagare, i syfte att förbättra servicen, bemötandet och förståelsen för företagandets villkor
4. **att** ge stadskontoret i uppdrag att, i samråd med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden, utreda och återkomma med förslag på riktade satsningar på gymnasieutbildning, vuxenutbildning samt arbetsmarknadsinsatser som bidrar till att matcha arbetslösa mot industrins behov av arbetskraft
5. **att** ge stadskontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för att etablera en industriinkubator i Malmö, i syfte att främja innovation, investeringar och utveckling inom den tillverkande industrin
6. **att** ge stadskontoret i uppdrag att utreda och återkomma med förslag på hur företag som vill etablera sig eller växa i Malmö ska få mer samordnad hjälp och vägledning i frågor rörande exempelvis tillstånd, mark och kompetensförsörjning

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i vikten av ett att det finns ett diversifierat näringsliv i Malmö för att säkra en tillväxt och utveckling som är hållbar och robust. Att få det befintliga näringslivet att utvecklas och samtidigt som nya etableringar i staden möjliggörs, är delar i denna utveckling. Malmö är den storstad i Sverige som växt kraftigast sedan millenieskiftet, både när det gäller befolkning och arbetstillfällen. Som initiativtagaren beskriver, så är det framförallt kunskapsintensiva tjänstebranscherna som har stått för en stor del av de nya arbetstillfällena och som gjort att Malmö idag karaktäriseras som en modern näringslivsstad med ett antal starka tillväxtbranscher såsom IT, Life science och kreativa näringar. Industrin är en viktig del av Malmös näringsliv som kan kopplas till och ge utväxling inom flera styrkeområden.

Tillverkningsindustrin sysselsätter drygt 10 000 personer i Malmö, eller motsvarande 5 procent av dagbefolkningen, och är fortsatt en bransch som har en viktig roll. Som bransch är den något större än exempelvis hotell och restaurangbranschen, och varit relativt oförändrad storleksmässigt de senaste 15 åren. I jämförelse så var andelen sysselsatta i tillverkningsindustrin 2,4 procent i Stockholm stad år 2022 enligt Stockholm stads statistiska årsbok.

Dock är förutsättningar för etableringar av storskalig tillverknings- och processindustri i Malmö begränsade. Både marktillgång och energitillgång skapar begränsningar för denna utveckling.

Nedan beskriver stadskontoret bedömningarna för respektive förslag i nämndinitiativet:

1. att ge stadskontoret i uppdrag att, i samråd med stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret, utreda hur företagsklimatet kan förbättras genom bland annat förenklade bygglovsprocesser, prioritering av mark och graden av detaljering i planarbetet, samt att återkomma med förslag på åtgärder.

Stadskontoret framför

Förenklade bygglovsprocesser, prioritering av mark och graden av detaljering i planarbete ligger inom stadsbyggnadsnämnden respektive tekniska nämndens uppdrag. Kommunstyrelsen ansvarar för översiktsplanarbetet genom direktiv till stadsbyggnadsnämndens kommande revideringar. Exempelvis finns en punkt om näringslivets behov med i ärendet STK-2025-934. Stadskontoret deltar även aktivt i arbetet samt medverkar i förarbeten som behandlar till exempel detaljeringsgrad och flexibilitet i fysisk planering.

Stadskontoret bedömer därför att förslaget till uppdrag kan anses besvarat.

2. att ge stadskontoret i uppdrag att genomföra en genomlysning av nämndernas delegationsordningar, i syfte att säkerställa att beslut om avslag i tillståndsärenden alltid fattas på politisk nivå.

Stadskontoret framför

I kommunallagen regleras vem som får besluta om delegation. Det är varje enskild nämnd som oberoende kan besluta om delegation. Delegation är ett sätt att fördela arbetsuppgifter och möjliggöra att ärenden kan hanteras effektivt och skyndsamt. Det är varje nämnd som själv avgör om vad som är lämpligt att delegera utifrån det regelverk som man ansvarar för. Stadskontoret framför att med hänvisning till kommunallagen bör inte stadskontoret få i uppdrag att säkerställa vem som beslutar hos annan nämnd.

Stadskontoret bedömer därför att förslag till uppdrag bör avslås.

3. att ge stadskontoret i uppdrag att genomföra en utbildningssatsning för tjänstemän i Malmö stad som i sitt arbete möter företagare, i syfte att förbättra servicen, bemötandet och förståelsen för företagandets villkor

Stadskontoret framför

Stadskontoret har de senaste åren genomfört en större utbildningsinsats kring hur myndighetshandläggare bemöter och ger service till företag. Detta var en del av en gemensam satsning med kommunerna i MalmöLundregionen och kallades för ”Inte bara trevlig”, med fokus på att förstå företagarnas villkor. Det pågår nu initiativ för att utveckla nya sätt att utbilda och inspirera medarbetare inom Malmö stad kring näringslivets betydelse för staden.

Stadskontoret bedömer därför att förslaget till uppdrag kan anses besvarat.

4. att ge stadskontoret i uppdrag att, i samråd med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden, utreda och återkomma med förslag på riktade satsningar på gymnasieutbildning, vuxenutbildning samt arbetsmarknadsinsatser som bidrar till att matcha arbetslösa mot industrins behov av arbetskraft

Stadskontoret framför

Uppdragen som berör gymnasieutbildning, vuxenutbildning samt arbetsmarknadsinsatser ligger till största delen utanför kommunstyrelsens ansvar.

Inom ramen för stadskontoret så pågår dock flera initiativ som syftar till att förbättra kompetensförsörjningen för näringslivet och för att få fler Malmöbor i arbete. Bland dessa är:

-Projektet SALT (Malmö stad är projektägare) som syftar till att öka stödsystemets förmåga att stötta livsmedelsföretagens kompetensförsörjning.

-Stadskontoret driver tillsammans med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ett utvecklingsarbete för att stärka kommunikationen och vägledningen inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för att öka ungas valkompetens, där tillverkning och produktion är en viktig bransch som lyfts.

-Projekt UTSICT (IUC Syd projektägare) Malmö stad är partner. Projektet syftar till att ge tillverkande företag möjlighet, att med hjälp av en nytexaminerad med kompetens som företaget saknar idag, under 6 mån kunna genomföra ett utvecklingsarbete för ökad hållbarhet och cirkuläret.

-Stadskontoret är representerad i regionala utvecklingsgruppen för Yrkehögskoleutbildningar – samarbete på regional nivå gällande yrkehögskoleutbildningar.

-I samarbete med Jobbspårsgruppen (arbetsmarknads- och socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen) anordnar stadskontoret ”Kunskapsträffar med branschfokus”. Målgruppen är personal som arbetar med arbetsmarknads- och utbildningsfrågor på Malmö stad och Arbetsförmedlingen. Syftet är att öka kunskapen kring näringslivet generellt och branscher där det råder brist i synnerhet. Under 2025 anordnades bland annat en träff kring industri i Malmö med omnejd.

-Kommunstyrelsen finansierar dessutom flera andra jobbsatsningar för att främja omställning och bidra till förbättrad kompetensförsörjning för näringslivet tex genom Pink Programming och RediSchool.

Stadskontoret bedömer därför att förslag till uppdrag bör avslås.

5. att ge stadskontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för att etablera en industriinkubator i Malmö, i syfte att främja innovation, investeringar och utveckling inom den tillverkande industrin

Stadskontoret framför

Kommunstyrelsen finansierar, stöder eller medverkar i samarbeten med flera nyckelaktörer som är viktiga för att stärka industrins förutsättningar i regionen:

-Industrins utvecklingscenter syd (IUC): Organisation med direkt fokus på tillverkningsindustrins behov, särskilt inom strategisk utveckling, automation, digitalisering och kompetensförsörjning. De är en viktig partner, särskilt om man vill skala upp insatser riktade mot små- och medelstora industriföretag. Stadskontoret har bistått IUC Syd i att finna nya lokaler, så att hela deras verksamhet numera finns i Malmö. Kommunstyrelsen ger bidrag.

-Resurshubben: Malmö stads egen satsning med fokus på hållbar omställning, cirkulära affärsmodeller och resurseffektivitet, vilket är avgörande för framtidens konkurrenskraftiga industri. Stadskontoret medverkar i projektet där miljöförvaltningen är huvudansvarig.

-Industrinätverket: Ett forum för erfarenhetsutbyte, dialog mellan företagare, kommunen och stödaktörer. Stadskontoret medverkar i nätverket.

-MINC, potential att stärka industriell innovation från tidiga skeden. MINC är ett helägt bolag i Malmö stad.

-MEDEON, fokus life science men relevant i gränssnittet mellan industri och life science. MEDEON är ett delägt bolag i Malmö stad.

-Foodtech Innovation Network, viktig för livsmedelsindustrin, växande tillverkningsgren i Skåne. Stadskontoret medverkar och delfinansierar samarbetsprojektet.

Stadskontoret bedömer därför att förslag till uppdrag bör avslås.

6. att ge stadskontoret i uppdrag att utreda och återkomma med förslag på hur företag som vill etablera sig eller växa i Malmö ska få mer samordnad hjälp och vägledning i frågor rörande exempelvis tillstånd, mark och kompetensförsörjning

Stadskontoret framför

Stadskontoret leder det förvaltningsövergripande arbetet med bemötande och service till näringslivet. Arbetet sker i nära samarbete med förvaltningarna för att förbättra den kommunala servicen och kontakten med företagen. Varje år samlar stadskontoret alla relevanta förvaltningar för att gå igenom Insikts resultaten och ser vad vi kan förbättra. Det främsta verktyget för att mäta utvecklingen för detta är den så kallade Insiktsmätningen från Sverige Kommuner och Regioner. Den mäter kommunernas myndighetsutövning gentemot företagen. Detta är en del av det ordinarie arbete som bedrivits i närmare 10 år.

-Företagslotsen under servicenämnden är ett viktigt verktyg för att vägleda och ge service till näringslivet. Stadskontoret har ett tätt samarbete och kontakter med företagslotsen både i det dagliga arbetet men även i strategiska frågor som berör företagsetableringar och expansioner.

- För att få ett än tydligare och fokuserat uppdrag för näringslivets etableringar har det inom stadskontoret bildats en ny enhet med fokus på att få nya etableringar till staden och att underlätta expansion av befintliga företag.

Stadskontoret bedömer därför att förslaget till uppdrag kan anses besvarat.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret har i ärendet redogjort för det arbete som pågår i staden. Stadskontoret har genom avdelningen omvärld- och näringsliv ett särskilt ansvar att se till att ett näringslivsperspektiv finns med i stadens olika processer, men också att etablera samarbeten utanför stadens organisation med andra organisationer för att ge bästa möjliga förutsättningar för ett gott näringslivsklimat i Malmö.

Ansvariga

Agnes Wemme Nämndsekreterare
Micael Nord Näringslivsdirektör
Andreas Norbrant Stadsdirektör